

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom
„KOROŠKI SLOVENEK“
 Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.
 Rokopisi se naj pošiljajo na naslov:
Pol. in gosp. društvo
 Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

List
za politiko, gospodarstvo
in prosveto

Izhaja vsako sredo.

Stane četrletno: 1 šiling.
 celoletno: 4 šilinge.

Za Jugoslavijo
 četrletno: Din. 25.—
 celoletno: Din. 100.—

Pozamezna številka 10 grošev.

Leto VIII.

Dunaj, 18. julija 1928.

Št. 29.

Občni zbor Slov. kršč. soc. zveze.

Vršil se je 23. maja in je bilo zastopanih 23 društev, ki so pri njej včlanjena. Predsednik čg. Sekol je vse iskreno pozdravil in izrazil svoje zadovoljstvo, da so se društva, kljub neugodnemu času tako številno udeležila občnega zbora in s tem pokazala zanimanje za prosvetno gibanje. Kratko sliko o delovanju Zveze od zadnjega občnega zbora je podal tajnik Potočnik in je v glavnem navedel sledeče: Zveza je priredila v Šmihelu nad Pliberkom večjo javno prireditev, Prosvetni dan kmetijskega ljudstva, ki je bila prva svoje vrste po dolgem času in je dobro uspela. Podobna prireditev se je nameravala prirediti v Rožu, ki se dozda še ni posrečila. Tudi v Šmihelu se je vršil organizatorični tečaj za voditelje in odbornike društev in v Žvabeku enodnevnih kmetijsko-izobraževalnih tečaj. Oba tečaja sta dobro uspela in je za Zvezo nagib, da podobno delo nadaljuje. Zveza je sodelovala pri poživitvi društva na Rudi. Skioptikon je bil vsem društvom na razpolago in so se ga nekatera društva tudi posluževala. Uspešni so bili gospodinjski tečaji, ki jih je Zveza v pretekli sezoni, pod spretnim vgdstvom gđc. Hartmanove, priredila tri, in sicer v Dobri vasi, na Brdu in v Globasnici. Tečaji so trajali po 6—8 tednov. Tudi to delo se bo nadaljevalo, ker se že zdaj oglašajo društva za prihodnjo sezono. Iz poročil o delovanju posameznih društev, ki jih je došlo 18, je razvidno, da so društva pridno delovala, nekatera prav živahno, in so predvsem mnogo igrala. Premalo pa je morda bilo predavanj. K poročilu se je razvila živahna debata. Sledilo je poročilo blagajnika čg. Kuhlerja. Po blagajnikovem poročilu se je vršila volitev odbora in je bil izvoljen stari odbor, h kateremu so se izvolili še čgg. dr. Blüml, Košir in Zechner. Dr. Zeichen je v govoru „Društveni naraščaj“ opozoril na jako važno plat društ-

venega dela in to je skrb za naraščaj. Šoli odraslo mladino je treba pritegniti k društvu, da se versko in narodno ne izgubi in ne propade. Zato je treba, da se mladini nekaj nudi. Prirediti se morajo sestanki za naraščajnike, za katere se mora zbirati potrebno in primerno gradivo. Žal, da nam manjka specifičnih knjig za našo mladino, ker je pouk v materinem jeziku v šolah tako pomanjkljiv, oziroma ga razum veronauka sploh ni, da bi mladina mogla slovensko knjigo razumeti in bi tako dobila veselje do čtiva in lepe knjige. Na sestankih se mora mladino naravnost uvesti v slovensko čitanje. Spored sestanka za naraščajnike naj bo priprost, pristrčen in mičen in tudi starejši člani bodo z užitkom prisostovali. Uvede naj se tudi petje naraščajnikov. K točki slučajnosti so se oglasili mnogi zastopniki društev in so izrazili mnogo nasvetov in želj, ki jih bo Zveza, kolikor bo mogoče, upoštevala. Predvsem bo Zvezi mogoče razviti uspešnejše delovanje, ko se bo prestavila centrala in tajništvo v Celovec.

Jugoslavija.

Promet in prometne razmere.

Po svoji zemljepisni legi meji Jugoslavija na tri morja, na Jadransko neposredno in na Egejsko kakor Črno morje posredno. Ona tvori središče Balkanskega polotoka in križišče glavnih prometnih zvez med severom in jugom, vzhodom in zahodom. Glavnejše prometne zveze, ki tečejo skozi to državo, so: Severna Amerika—London—Paris, Milan—Beograd—Carigrad—Indija oziroma Atene, južna Amerika—Bordeaux—Odesa, Skandinavija—Berlin—Praga—Dunaj—Budimpešta—Beograd—Solun—Kairo. Skozi Jugoslavijo tečejo tudi največje plovne reke, kakor Donava, Drava, Tisa in Sava. Ta ugodna in zavidanja vredna lega, ta rodovitna zemlja, ta naravna krasota, ki jih vsebuje Jugoslavija, so tvorile že v pre-

teklosti povod različnim težkočam in preprirom. Toda Jugoslavija stremi po miru, sklepa zveze s sosednimi državami in upa, da bo z ugodnostmi, ki jih ji nudi narava in s katerimi si pridobiva veljavo in ugled v svetu, mogla uspešno prospevati. Železniške proge so bile v vojnem času popolnoma porušene, poslopja so bila uničena. Po vojni so bile razmere naravnost neznosne. Le izredni požrtvovalnosti in močnemu naporu se je zahvaliti, da je železniška proga dosegla dolžino 11.000 km. Po pravili so se skoro vse proge, ki jih je uničila vojna, in še nekaj novih se je zgradilo. Progovna mreža se bo morala še zelo razširiti, kajti sedanja ne odgovarja več novim državnim potrebam. Železnice iz krajev prejšnje avstro-ogrske monarhije gravitirajo na Dunaj ali v Budimpešto. Stremeti se mora za tem, da se te mreže strnejo oziroma zvežejo, ker cilj je sedaj Beograd. Iz tega se lahko sklepa, da tvori Jugoslavija gospodarsko prometno enoto in da se je življenje prilagodilo razmeram. Promet v deželi je urejen, dober in ugoden. Vozijo celo neposredno vozovi iz glavnih pokrajinskih mest v metropolo in v kraje ob jadranski obali.

Poleg železniškega prometa se razvija prav močno tudi rečni promet in plovba na Jadranskem morju. Ustanovljenih je cela vrsta plovstvenih družb, ki z zdravo tekmo širijo tovarni in osebni promet v državi kakor tudi z inozemstvom. Pristanišč je okoli 100, ki pa še niso vsa uporabna za vse ladje in ki še niso zvezana potom železnic z notranjostjo dežele.

V zadnjem času se je zelo močno razvil tudi avtomobilski promet, posebno v krajih, kjer še ni železnice, kakor n. pr. v Boki, Črni gorji itd. Zračni promet je oddala vlada francoski zrakoplovni družbi. Dosedaj je zračni promet odprt med Beogradom in glavnimi mesti sosednih držav. Upati pa je, da bo v doglednem času upostavljen zračni promet tudi med Beogradom in važnejšimi pokrajinskimi mesti kot Ljubljano, Zagrebom, Splitom itd.

PODLISTEK

Reberški Ožbej:

Kapelški punt.

(Nadaljevanje.)

Bogdanček je verjel, vendar se ni upal celo blizu, zato ga prime mati za rokico in ga pelje k postelji.

„O moje dete,“ šepče Robert ginjen, „vendar sem tako srečen, da te vidim ter imenujem svojega.“

Bogdan gleda nemo v blede obraz, nato stegne ročice ter pogladi očeta po licu ter bojazljivo vpraša: „Si res moj atek?“

„Da, da, moj srček, sem tvoj, a kmalu te zapustim, bodi priden in moli za tvojega ateka.“

Solze so zalile vsem oči, Bogdanček se je nehote sklonil k očetu in ga poljubil na čelo.

„Poljub sprave in miru,“ pravi župnik svečano, „to je najlepši božični večer za vas vse.“

Župnik Prunner se je poslovil, ker je moral domu zaradi polnočne službe božje, ki se je zopet upeljala, odkar je prišel do vlade cesar Leopold II. Naročil je Anki, naj pazi na bolnika, ker kažejo vsi znaki, da se mu bliža zadnja ura.

Župnik se ni motil. Dolgotrajno stradanje, slaba oskrba in nazadnje razburjenje so vzele

Robertu zadnje moči. Začel je težko sopihati, tako da so ga morali vzdigniti v postelji.

„Anka — Bogdanček, tako sem srečen, da sta pri meni.“

„Saj te imamo vsi radi,“ tolaži ga Anka.

„Spravljen sem z Bogom in z vami — sedaj lahko umrem.“

„Ne govori tako žalostno,“ reče Anka mirno.

Vedno težje je sopel Robert, nemirno je obračal okoli svoje oči, naenkrat se zasmehne in reče s poltihi glasom: „Z Bogom, Anka, Bogdanček.“

Naslonil se je nazaj, še nekaj zdihljajev in umirilo se je njegovo srce za vedno.

VIII.

Zaključek.

Kar hočeš, vse ti izteče gladko,
 Četudi včasih zdi se nam počasno,
 Češšeno tvoje nam ime presladko.
 (Stritar.)

Od začetka kapelškega punta je minulo 24 let. V tem času se je marsikaj spremenilo. Jožefove reforme v cerkvenm oziru se ni obdržalo. Z ozirom nato, da so Kapelčani vsled svoje trdovratnosti zmagali, zahtevali so tudi župljani sosednih župnij, tako na Obirskem, Jezerskem, v Kamnu, Škocijanu. Črni, Mežici in Reberci, da ostane pri starem redu božje službe.

Na Reberci je prišlo tako daleč, da so tudi zahtevali odstranitev oblačila, ki ga ima kip D. M. v transkem oltarju. Prihajalo je namreč na Reberco na praznik brezmadežnega spočetja D. M. od vseh strani veliko ljudi, ker je obstojala tukaj že od 15. oktobra 1688 bratovščina D. M. Prišlo je tedaj celo po pet duhovnikov, ki so imeli dosti opravila s spovedovanjem.

To pa ni bilo prav oblastem v Celovcu. Komendant Rohrmeister je dobil ukaz, da mora dati odstraniti oblačilo. Sporočil je to cerkvenim ključarjem Grajnarju in Ofnarju. Do izvršitve tega ukaza ni prišlo, ker so se vsi župljani temu protivil.

Višje oblasti so vztrajale pri tem, da se morajo izvršiti ukazi, toda manjkala so sredstva, da bi se to tudi doseglo. In tako je ostalo vse pri starem.

Also Benedictus falten

Es bleibst beim alten — —

je zapisal komendar v svoji kroniki.

Po smrti cesarja Jožefa II. je cesar Leopold II. ukinil večino vseh teh naredb in tako je zopet nastal mir. Župnik Prunner je imel odslej tudi boljše čase. Župljani so bili veseli zmage ter so obžalovali svoje ravnanje napram župniku, ki je vedno hotel le njih najboljše. Imel je veliko veselje z malim Bogdančkom, ki je bil zelo priden. Marljivo se je učil v šoli,

(Dalje sledi.)

Gozdarstvo.

Največje bogastvo Jugoslavije leži v ogromni množini gozdov, ki pokrivajo 7 in pol milijona hektarjev zemlje. Razprostirajo se v Bosni, Hercegovini, Dalmaciji, Črni gori, južni Srbiji, Hrvaški in Sloveniji. Prevladuje pa smreka, hrast, bukev in sploh listnata drevesa. Pred in med vojno so se velike množine lesa uničile, vsled česar so se zelo spremenile tudi klimatične razmere. Upati je, da bo pod spretnim vodstvom pristojnega ministrstva, ki razpolaga z dobro organiziranim, strokovno izobrazenim uradniškim aparatom, šumarsko gospodarstvu prišlo v pravi tir in da bo z močno in cvetočo lesno trgovino mogoče zboljšati blagostanje prebivalstva in države, v katere posesti se nahaja velik del gozdov.

POLITIČNI PREGLED**Tuzemstvo:**

Avstrija. Razburjenje na Tirolskem se radi likvidacije južnotirolskega vprašanja s strani naše vlade še ni poglobilo. Soc. dem. so zahtevali, da se takoj skliče glavni odbor, katerega naj se predložijo vsi akti, ki so bili izmenjani med dr. Seipлом in Mussolinijem. Zadnji čas je 26 tirolskih občin izročilo zveznemu kanclerju vlogo, v kateri zahtevajo, da se mora dunajska vlada pritožiti pri evropskih vladah in delati za to, da one pritisnejo, da se trpljenje južnih Tirolcev omili. — Decembra t. l. poteče funkcijska doba zveznega predsednika dr. Hainischa, ki je bil izvoljen leta 1924 za dobo 4 let že v drugič za predsednika. Po ustavi sme biti ena in ista oseba zvezni predsednik samo dvakrat po vrsti. Že se je mislilo na policijskega predsednika Schobra oz. dr. Seipla, a obe osebi nista našli milosti pri soc. dem. Stranke so se zato dogovorile, da predložijo že v septembru parlamentu predlog o spremembi ustave, da bo mogel biti dr. Hainisch izvoljen v tretjič zveznim predsednikom. — Finančni minister se je z deželami že nekoliko sporazumel. Predložil se zakonski predlog, po katerem bo plačevala zveza vse zvezne uradnike, ki so jih morale prevzeti dežele. Kontrola dežel pa se bo nanašala le na izdatke za uradništvo in posojila. Dalje se uvede davek na bencin mesto zveznega avtomobilskega davka in sicer se bo pobiral ta davek samo od avtomobilov in motornih vozil. — Uradniki zahtevajo od vlade, da se pogajanja glede 13. mesečne plače zopet nadaljujejo. Predlog vlade o valorizaciji plač pri uradniških organizacijah ni našel milosti in bo 25členski odbor izdelal in predložil primerne predloge. — Francozi niso prav zadovoljni z Avstrijo, ker je dr. Seipel odklonil ponudbo, da bi se sprejela v podonavski gospodarski sistem. „Temps“ pravi, da mala antanta nima nikake osti proti kateremukoli narodu, dokler se bodo natančno držale obstoječe mirovne pogodbe. Avstrija se približuje Italiji in sicer po nasvetih Berlina. Ako se bo nemški manjšina na južnem Tirolskem prepustila svoji usodi, bo treba iskati krivdo bolj v Berlinu kakor na Dunaju. — Z ozirom na škodo po viharju in toči na Koroškem dne 6. t. m. so kršč. soc. poslanci stavili v parlamentu predlog, da se škoda takoj kratkim potom ugotovi, da se da oškodovanim denarna podpora in da razdeli žito. Zahteva je zelo umestna. — 11. t. m. je dr. Seipel poročal v glavnem odboru o razvoju razmerja med Italijo in Avstrijo od februarja naprej. Razgovori so bili tajni, da je znan samo sprejeti predlog: Glavni odbor vzame poročilo zveznega kanclerja s pristankom na znanje.

Trgovinska pogajanja z Jugoslavijo. Med Avstrijo in Jugoslavijo se je podpisala dodatna pogodba k trgovinski pogodbi: Vsakatera država si seve prizadeva dobiti za svoje izdelke kolikor mogoče prosti poti k sosedu, vsaka pa hoče obenem varovati svojo produkcijo in braniti uvoz blaga, ki se lahko izdeluje doma. Zato je Jugoslavija zahtevala izdatno zvišanje industrijske carine na stroje, usnjate izdelke, pohištvo, lončarsko blago, pavolnato blago, kovine, papir in železnino. Jugoslavija si je prizadeva pomoči razvoju svoje industrije. Obenem je hotela Jugoslavija kar odločno varovati svoj izvoz mesnin in se je branila dovoljevati Avstriji zvišanje carine na meso in klavno živino. Cilj pogajanj je bil, da se trgovinska pogodba z Jugoslavijo iz l. 1925

spravi v sklad z avstrijskimi carinsko-tarifnimi novelami leta 1926 in 1927. Gospodarski krogi Slovenije so z dodatno pogodbo skrajno nezadovoljni in trdijo, da bo zanaprej izvoz živine in mesa, vina, moke, bučnega olja in mnogih drugih pridelkov v Avstrijo skoro nemogoč. Avstrijski izvoz v Jugoslavijo je do zdaj padel: l. 1923 se je prodalo tja blaga za 213 milij. šilingov, l. 1925 za 176 milij. S, l. 1926 za 153 milij. S, l. 1927 za 156 milij. šilingov. Iz Jugoslavije se je pa v Avstrijo uvedlo blaga: l. 1925 za 134 milij. S, l. 1926 za 166 milij. S, l. 1927 za 177 milij. S.

Inozemstvo:

Jugoslavija. Po atentatu v skupščini sta radikalski in demokratski klub sklenila, da sta za ostavko vlade, da se politični položaj popolnoma razčisti, da sta za sporazum s Hrvati na podlagi koncentracijske vlade, vendar mora parlament delati. Atentator Račić je bil izključen iz radikalske stranke. Dolgo je oklevala vlada, predno je podala ostavko z ozirom na krvave dogodke v skupščini. To je tudi razumljivo, ker je imela potrebno parlamentarno večino. Mandat za sestavo nove vlade je dobil radikalski prvak Aca Stanojevič, da sestavi koncentracijsko vlado, ki se je hotel najprej pogovoriti o tem s Štefanom Radičem, ki se je nahajal tedaj še v bolnici v Beogradu, a ta ga sploh ni hotel sprejeti z utemeljitvijo, da se z ljudi iz stranke, ki je zakrivila umor, sploh noče pogovarjati. Nato se je ponudil mandat Štefanu Radiču, ki ga je odklonil in zahteval uradniško vlado, ki naj bi izvedla nove volitve. Po tem so romali h kralju vsi načelniki strank ali brez uspeha. Vlada je hotel ustreči opoziciji in je poveril sedanjega vojnega ministra generala Hadžića, da sestavi izvenstrankarsko (nevtralno) vlado iz strokovnjakov, ki niso politično opredeljeni. V nevtralni vladi bodo zastopane vse pokrajine. Parlamentarna večina pravi k temu, da taka vlada ni stvarno opravičena niti dovoljena. — Štefan Radič se je vrnil v Zagreb in je bil tam sijajno sprejet. — Hrvatske kulturne organizacije so prekinile zveze s srbskimi. — Na šefa javne varnosti Žiko Laziča v notranjem ministrstvu je bil izvršen revolverski atentat. Atentatorja Momčilo Ivanoviča, ki je bolgarski državljani, so poslali makedonski komitaši. Ko je mislil atentator, da je Žika Lazič mrtev, se je ustrelil v glavo, vendar doslej še ni umrl. Lazič je izven vsake nevarnosti. Nova nevtralna vlada v tem trenutku še ni sestavljena in bomo poročali o njej prihodnjič.

Nemci na Madžarskem so z novo ureditvijo šolstva za nemško manjšino zelo zadovoljni. Vodja madžarskih Nemcev dr. Bleyer je izjavil, da vlada v največji meri upošteva želje Nemcev na kulturnem polju. Za učiteljski naraščaj se bo poskrbelo na ta način, da se vpeljejo nemški jezikovni tečaji, v katerih bodo dobili gojenci izobrazbo za poučevanje v nemškem jeziku itd. V mešanem ozemlju obstojajo tri vrste državnih osnovnih šol: C-tip je madžarski učni jezik z nemščino kot predmetom, B-tip je takozvana utrakvistična šola in A-tip je šola z nemškim učnim jezikom in madžarščino kot predmetom. Vsako leto se preobrazijo 40 do 50 šol C-tipa v šole B-tipa. V kratkem bo izšla lista, ki bo pokazala, h kateri tipi spadajo šole posameznih občin z nemškim prebivalstvom. V teku bodočega šolskega leta bodo natiskane že vse nemške šolske knjige za te šole, in sicer 12 do 13 različnih. Abecedniki in čitanke bodo že do jeseni gotovi. Izobraževalna društva so mogla v preteklem poslovnem letu delati povsod brez zaprek. Grof Bethlen posveča tudi veliko pažnjo uradnikom v mešanem ozemlju. Dr. Bleyer je prepričan, da noben uradnik brez znanja nemščine ne bo več nastavljen v nemških krajih, ki pa so že tam, se bodo predstavili, ako se ne nauče nemščine. — Mi koroški Slovenci ne moremo tako optimistično soditi kakor dr. Bleyer in tudi nimamo tako lepih izglede.

Grška. Venizelos, ki je dvakrat rešil Grško, prihaja zopet v ospredje. Po ostavki vlade je bila poverjena Venizelosu sestava nove vlade, ki jo je tudi v kratkem času sestavil. Tedaj je izjavil, da ima od predsednika republike Konduriotisa nalogo, da razpusti parlament in spremeni volilni red. Zadeva pa ni šla tako gladko, ker so se uprli temu poslanci Metaksasove stranke in monarhisti, ki so po-

vdarjali, da pomeni razpust parlamenta ravno tako kršitev ustave kakor sprememba volilnega zakona, ne da bi o tem parlament prej razpravljaj. Povdarjalo se je dalje, da pomeni nastop Venizelosa v političnem grškem življenju državljansko vojno. Parlament je bil vendar razpuščen in nove volitve razpisane na 19. avgusta, sestanek novega parlamenta pa na 17. septembra. Zdi se, da bo Konduriotis pristal tudi na spremembo volilnega reda, ker bi drugače vlada podala ostavko, ker smatra pri sedanjih volilnih pravicah za nemogoče, dati državi močno vlado. — Ministrski svet je sklenil, da se izpusti Pangalos iz ječe. — Mornarji vseh grških obrežnih parnikov in inozemskih prog so začeli z generalno stavko. Stavki so se pridružili tudi pristaniški delavci. V pirenejskem pristanišču je obtičalo 70 parnikov, ki radi stavke ne morejo odpluti. V Kavali je prišlo do spopadov med komunističnimi tobačnimi delavci in nacionalisti, pri katerem je bilo 35 oseb ranjenih. Policija je morala komuniste razpršiti.

DOMAČE NOVICE

Pogoji za sprejem v koroške kmetijske šole. Sredi oktobra se prične na kmetijskih šolah v Celovcu, Eitzlhofu, Tanzenbergu in pri Hoprijanu pri Velikovcu novo šolsko leto, ki traja do velike noči 1929. Za sprejem so postavljeni sledeči pogoji: starost 16 let, z dobrim uspehom končana ljudska šola in najmanj 2letno praktično delo v kmetijstvu. Prošnji za sprejem v prvi letnik je treba priložiti: odpustnico, rojstni ali domovinski list in izjavo očeta ali varuha, da bo za gojencem plačeval približno po 50 S mesečno. Prošnjo je poslati na ravnateljstvo dotične šole. Prošilec mora poleg tega povzročiti, da pošlje šolsko vodstvo ljudske šole, ki jo je nazadnje obiskoval, ravnateljstvu šolski popis. Za Celovec in Eitzlhof je vložiti prošnje do 18. avgusta, za ostali dve kmetijski šoli pa do 31. avgusta. Učenci, ki so prvi letnik že dovršili, morajo z dopisnico sporočiti ravnateljstvu do istega časa, da nameravajo obiskovati tudi drugi letnik. Gojenci dobijo stanovanje in hrano v zavodu.

Vihar na Koroškem. Tako polagoma prihajajo iz vseh krajev Koroške poročila o škodi, ki jo je napravila 6. julija popoldne nevihta, spremljana po nekaterih krajih s točo. Poročila so tem žalostnejša, ker je bil zadet zopet najsiromašnejši sloj, to je kmečki stan. Že več let ni bilo take nevihte. Ni samo to, da je vihar napravil po gozdovih in sadnih vrtovih ogromno škodo, da je poškodoval in odnesel strehe, ampak veter je spremljala toča, ki je celo doline težko zadela, in več poslopij je strela upepelila. Dočim je na Gornjem Koroškem divjal le vihar, ki je ruval drevesa, razkrival strehe in železniške vozove, da je bilo več ranjenih, je od Št. Vida ob Glini po obronkih proti vzhodu preko Grebinja, Granitztala v Labudsko dolino padala debela toča, ki je pobila črtoma skoro vse. Rž, pšenica, oves, krompir, fižol, sadje itd. je po nekaterih krajih popolnoma uničeno. Več mest je bilo celo noč brez luči, ker so padajoča drevesa pretrgala elektr. vod. Veliko gospodarskih poslopij je strela ožgala in so povečini pogorela, nekaj jih je vihar razrušil. Pri tem je bil v okolici Št. Vida ob Glini en hlapec ubit in 2 ranjena, ranjeni pa so bili tudi še na drugih krajih. Na Vrbskem jezeru so bili valovi več metrov visoki in motorni čoln „Loreto“ je izgubil svojo streho. Celotno škodo bo mogoče ugotoviti šele polagoma.

Zborovanje sodalov iz Marijinišča. V četrtek dne 26. julija se vrši v Št. Andražu v Labudski dolini prvo letošnje zborovanje študentov-sodalov, ki stanujejo v Marijanišču. Ob pol treh cerkveno zborovanje v cerkvi Loreto, kjer je tudi prilika za spovedovanje. Nato sledi zborovanje in prosta zabava v jezuitskem kolegiju. Marijanisti, udeležite se zopet v polnem številu te slovesnosti! Kongreganisti naj nosijo znake! Častita duhovščina in bogoslovci prisrčno naprošeni, da z osebnim obiskom oplešajo to slovesnost. Nos cum Prole pia benedicat Virgo Maria!

Dolina. (Cerkveno žegnanje.) V nedeljo 1. t. m. se je vršilo pri Mariji Pomagaj v Dolini cerkveno žegnanje. To božjo pot koroški Slovenci iz Podjune in celovške okolice posebno po prevratu v velikem številu obiskujejo, ker

jim je zelo otežkočena pot na Brezje in Sv. Višarje in ker tudi Gospa sveta nima razumevanja za slovenske romarje. Tudi tokrat je bilo ogromno število vernih romarjev, še več pa radovednežev, ki so si hoteli ogledati „jarmark“. Cerkevni obhod in slavnostno službo božjo je opravil o. kapucin Valerijan ob asistenci župnikov Križaja in Miklaviča. Cerkevno opravilo je bilo močno moteno po vrtiljakih in kramarjih, in v bodoče bi bilo želeto, da občina kramarjem ne da dovoljenja, da si postavijo svojo stojišče tik pred vrati cerkve. V tem smislu bi lahko že posredovalo župnijsko predstojništvo v Pokrčah. Splošna sodba je bila, da bi se ob tako velikem shodu tudi lahko nekoliko ubranejša pelo. Če se slovensko petje zabranjuje, tedaj naj bi vsaj nemško petje odgovarjalo vsaj prilično bivšemu slovenskemu.

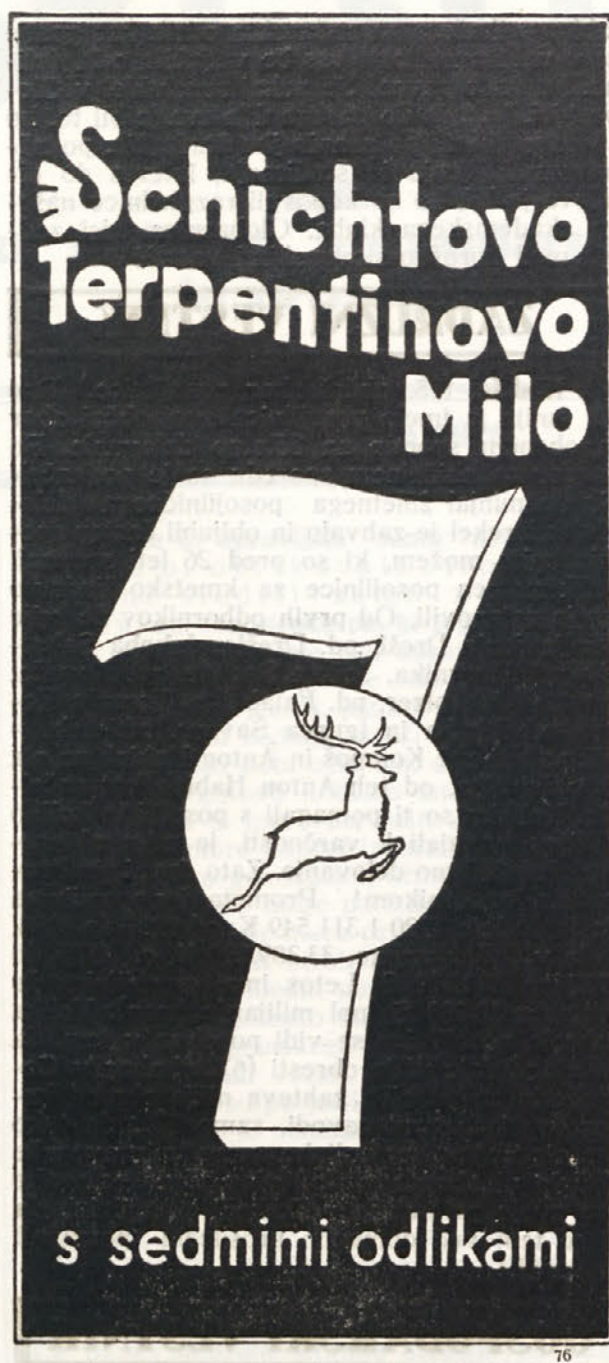
Št. Jakob. (Požar.) Dne 4. t. m. ob pol 4. zjutraj je izbruhnil v Kajzerjevem skednju ogenj, ki je v teku pol ure upelel pet gospodarskih poslopij in eno hišo. Kako je ogenj nastal, še ni dognano. Pogorela bi tudi še dva druga posestnika, če ne bi bilo sosedne požarne brambe hitro na mestu. Pred devetimi leti je pogorela južna stran vasi, sedaj pa severna.

Sele. (Konflikt radi Urhovega žegnanja.) Težko se je kedaj na Koroškem že pripetil slučaj, da bi nastala pasivna resistenca dveh odnosno treh strank radi kakšnega žegnanja a v Selah je vse mogoče. Bilo je pa takole: Letos je bil sv. Urh v koledarju naznanjen dne 4. julija, to je na sredo, in po koledarskih zakonih pade žegnanje na prejšnjo nedeljo, to se pravi, žegnanje bi se običajno imelo vršiti dne 1. julija. Cerkevno predstojništvo v Selah je z ozirom na evharistični kongres v Št. Jakobu, ki se je vršil ravno to nedeljo, prestavilo žegnanje na prihodnjo nedeljo, to je na 8. julija, kar se je v cerkvi tudi oznanilo. To oznanilo je pa kakor bomba tresčilo med občane, v prvi vrsti seveda med gostilničarje, ki v teh zadevah igrajo prve gosli. Končen sklep zadnjih je bil, da je po koledarskih paragrafih končno veljaven datum, na katerega sv. Urh pade, in da baje cerkevno predstojništvo ni kompetentno, sv. Urha žegnanje premikati sem in tja in se baje lahko pripeti, da Veliko noč oznanili kdo na veliki petek. Cerkevno predstojništvo je tedaj oznanilo žegnanje na 8. julija. En gostilničar ga je oznanil potom letakov (žal le nemških) na dan 1. julija. Drugi gostilničar jo je potegnil za njim. Tretji gostilničar se je zadržal pasivno, to se pravi, da ni pripoznal ne enega in ne drugega žegnanja radi negotovih aprovizacijskih ozirov. Evo potek žegnanja 1. julija: Selska godba se je razdelila na dva dela; ena gruča teh piskačev s klarineti in posavnami je šla proti vzhodu, druga pa je svirala tu pri cerkvi. Pranganja to nedeljo ni bilo, in le drugi dan proti jutru si videl posameznike, ki so nekako begali in hodili po vasi, ko da bi zgubili oziroma iskali procesijo. Potek žegnanja dne 8. julija: Prepri med muzikanti po pranganju, zakaj gostilničarja in godci so bili tega mnenja, da je več žegnanj. Tretji gostilničar je poostiril položaj s tem, da je gostilno demonstrativno zaprl. Konečni rezultat je bil ta, da so bile vse tri stranke nekako zadovoljne. Cerkevno predstojništvo se drži po teh burnih časih napram republikanskemu občinstvu nekako rezervirano in noben časnikar ne dobi tam intervjuja.

Malošče. (Promocija.) Dne 19. maja je bil na graški univerzi promoviran doktorjem vsega zdravilstva naš rojak Lovro Mikl, Magrov Lenc. Častitamo mlademu doktorju ter mu želimo na njegovi poti v poklic obilo sreče in vspeha!

Hodiše. (Nevihta in toča.) Dne 6. t. m. popoldne je tu razsajal hud vihar, a brez dežja in toče. Dne 7. t. m. pa se je vsipala na velik del naše občine gola toča, le proti koncu pomešana z dežjem, ki je napravila precejšnjo škodo na polju, nekaterim posestnikom celo zelo hudo. Letina bo zato spet bolj slaba. Tudi sena smo manj dobili kakor druga leta, otave pa bo zelo pičlo, ker nam primanjkuje dežja. Tako bodo naši dohodki zelo skrčeni, davki in drugi stroški pa ostanejo enako visoki. Posledica tega bo, da se bo kmetski stan pri nas še huje zadolževal.

Tinje. (Razno.) Po prazniku sv. Rešnjega telesa imamo v Tinjah tri nedelje po vrsti žegnanje. Zanimivost teh žegnanj je številni pri-

**Schichtovo
Terpentinovno
Milo**

s sedmimi odlikami

hod nemških romarjev, predvsem iz Krške doline in Krapfelda, za katere se opravlja vse tri nedelje že od nekdanje nemške službe božja. Ti romarji tudi posebno častijo Valentinovo vodo, ki jo Tinjčani cenijo le kot pitno vodo, in jo nosijo v steklenicah na svoje domove kot sredstvo proti božjasti. Letos je pripovedoval starejši romar sledečo resnično zgodbo: Ker je trpel že kot otrok vsled božjasti, so ga njegovi starši zaobljubili k sv. Valentinu v Tinje. Ker nekega leta radi obilnega dela pri košnji nista mogla obadva roditelja z otrokom v Tinje ter je odšla samo mati z vlakom, je še isti večer otroka vrgla božjast tako močno, da je moral oče zapreči voz in odpeljati sina na božjo pot v Tinje. Od tega časa so starši, kakor pozneje tudi sin, redno prihajali na božjo pot v Tinje. Od tedaj je sin ozdravljen božjasti. — Dne 1. t. m. se je Marija Trup, pd. Tomaževa, poročila z J. Pasterkom, žagarjem iz Železne Kaple. Svatba, ki se je vršila pri Lavreju v Vabnji vasi, je bila izredno vesela in dobro obiskana. Mnogo veselja je povzročila stara navada, ko so tinjski fantje ukradli družico. Svatba se je končala šele drugi dan. Poročal je dvorni kaplan čg. Zechner, ker je bil mil. g. prelat dr. Martin Ehrlich kot škofov delegat na evharističnem shodu v Št. Jakobu v Rožu.

Vernberg. (Razno.) Občinske volitve, kakor smo zadnjič poročali, še vedno niso dokončane, ker se stranke glede osebe župana ne zedinijo. Sicer je z 10 glasovi socialdemokratov izvoljen rudeč župan, niso pa izvoljeni občinski svetovalci. Temu povod je dala deželna volilna oblast, ki je končnoveljavno odločila, da je za volitev župana pri 22 občinskih odbornikih 10 glasov zadosti, akoravno je ista oblast pred 4 leti ravno nasprotno odločila. V tekočem letu imamo zaznamovati že 3 slučaje požarov, namreč dne 18. aprila v Podravljah, kjer je bila cela vas v nevarnosti, kjer je pogorelo dvoje gospodarskih poslopij in popoldne istega dne na Peščah, kjer je istotako pogorelo gospodarsko poslopje in hiša pri Sturmju. V noči od 5. na 6. julija je izbruhnil ob 1. uri zjutraj pri Šoštarju na Lihpolju v gospodarskem poslopiju ogenj, ki je uničil gospodar-

ske poslopje in stanovanjsko hišo. Prebivalci so se s težavo rešili skozi okna in s silo rešili tudi živino, in ni veliko manjkalo, da bi ljudje ostali v ognju, ker so bili šele zbujeni, ko je bil ogenj že po celi strehi.

Celovec. (Razno.) Dne 7. t. m. je bilo na Koroškem še 1748 podpiranih brezposelnih. — 10. t. m. je izbruhnil v gospodarskem poslopiju posestnika Petka v Tišinah pri Mostiču požar, ki je s slamo krito poslopje hitro uničil in zajel še stanovanjsko in gospodarsko poslopje posestnika Schilcherja. Gospodarski stroji so zgoreli, živina pa se je dala še rešiti. Petkova hiša, ki je februarja t. l. pogorela in bila po tem zopet sezidana in z opeko krita, se je dala obvarovati. Gašenja se je udeležilo 6 požarnih bramb. — Te dni je bilo vlomljeno v župnišče v Vernbergu in ukradeno 60 S. Sum pada na 28letnega moškega. — Vsak posestnik, ki je trpel sedaj radi toče škodo, lahko prosi za znižanje zemljiškega davka, ako znaša škoda četrtno vsega letnega pridelka. Škodo je treba prijaviti v 14 dneh deželni davkariji (Landesabgabamt). Prijava mora vsebovati ime in bivališče posestnika, način, čas in stopnjo poškodbe. Prošnjo, ki je koleka prosta, lahko vsak sam vloži ali pa občina ali kmetijska združnica. — Deželni kulturni svet priredi 31. t. m. ob 9. uri v Št. Martinu pri Celovcu polndnevni tečaj za pripravljanje brezalkoholnega mošta. Prijaviti se je treba pri deželnem kulturnem svetu. Prav bi bilo, če bi se posestniki pričeli bolj pečati s pridelovanjem brezalkoholnega mošta, ki ga tudi otroci lahko pijejo in je najboljša pijača za žejo. — 11. t. m. sta bili v Celovcu dve ženski iz Amsterdamu na Holandskem, ki potujeta deloma z železnico, deloma peš po svetu. Odrinili sta 28. oktobra 1927 in prepotovali del Nemčije, Tirolsko, Italijo, Avstrijo, gresta preko Madžarske in Romunske v Egipt itd. ter se vrnete po petih letih nazaj na Holandsko. Pokazati hočeta, da ženske niso nič manj junaške kot moški. — Dne 11. t. m. smo nad Celovcem opazovali posebno vrsto reklame. Zrakoplov je naredil iz dima besedo „Persil“. Cela beseda je imela dolžino 7 km, črka „P“ sama 1500 m, enako „I“, druge pa po 1 km. — Otočani se pritožujejo nad cestnim prahom, ki ga povzročajo avtomobili. Pravijo, da imajo letoviščarji radi čist zrak. — Napad na Eduarda Kurata v Šmarjeti je izmišljen in je dobil Kurat praske po obrazu pri pretepu. — V Osojskem jezeru so našli truplo Amerikanca Svetine, katerega roke so bile spredaj zvezane s povodcom. Par dni je že ležal v vodi. Pri njem so našli angleški molitvenik in dva čeka za 600 in 150 dolarjev. — V Vrbskem jezeru je 11. t. m. utonil Alojz Ehrlich, njegovo spremljevalko pa so še rešili, ker se je prišla za prevrjen čoln. — Po „Kor. Volksblattu“ posnemamo, da so soc. dem. odborniki v Dobrli vasi zahtevali vpogled v občinski letni račun 1927, kar pa se jim ni dovolilo z utemeljitvijo, da lani niso bili člani občinskega odbora in zato nimajo pravice vpogleda v lanske račune.

Vrba ob jezeru. Prespal sem celo zimo tako sam, nisem se menil, kaj se godi po svetu. Ko pa me je ogrelo toplo poletno sonce, sem postal živahnejši in začele so me brigati predvsem igre. Večkrat sem čital v našem listu vabilo na igro „Miklova Zala“, ogledal sem si jo na več odrih in moram pohvaliti igralce. A želim še videti Šentjakobčane na odru s to igro in še več drugih goji to željo. Mirko in Zalika, Tresoglav in Almira, vstanite in potegnite še turčine in ostale za seboj, da bomo zopet slišali lepo, milodonečo rožansko pesem pri veseli svatbi!

Gorče—Tinje. (Izredna poročna slavnost.) Dne 3. t. m. dopoldne se je vršila poroka prednice Marijine družbe, Marice Jamnikove, pd. Drobežinje v Gorcah z Miho Švajgerjem iz Hrenovč pri Šmarjeti. Pri vrodu k cerkvi se je od neveste z lepim nagovorom poslovila v imenu Marijine družbe bivša družbena prednica. Temu nagovoru sta sledili dve deklamaciji družbenic, ki so nevesti izročile darove družbenih članic. Temu je sledilo skupno obhajilo Družbe, poročencev in nevestinih staršev. Mil. g. prelat je po poročnem nagovoru slavil nevestine zasluge za procvit Marijine družbe in kinčanje farne cerkve ter povzdigo verskega življenja v tinjski fari. Stavil jo je vsem tinjskim dekletom za zgled. Po cerkveni slavnosti so se svatje odpeljali na nevestin dom k Dro-

bežu v Gorce. Med svati je bil tudi dješki župnik Trabesinger, kateremu je bila ob njegovi primiciji družica. Na svatbi so prepevali tinjski cerkveni pevci svoji dolgoletni sopranistini. Ta svatba je bil krasen zgled, da se take svečanosti tudi pri najboljšem razpoloženju lahko vršijo brez plesa. Želimo novoporočencem, da bi bilo njihovo življenje tudi polno sladkih in prijetnih trenutkov, kakor je bil njihov poročni dan.

Poročil se je dr. Boštjan Kordaš, asistent v veterinarsko-bakterijološkem zavodu v Beogradu, rodom iz Timenice, z gđc. Mařenko Musilkovo iz Brena. Bodi srečno!

Šmihel pri Pliberku. Vesel dogodek smo praznovali v ponedeljek dne 25. junija, ko je namreč peljal Krtov Folt v Gonovecah svojo izvoljenko Čarfovo Rozo pred poročni oltar. Nevesta je bila dolgo časa vzgledna članica Marijine družbe. Ganljiv je bil trenutek, ko so vzele ostale članice Marijine družbe slovo od neveste, ki so jo morale prepustiti in izročiti mlademu ženinu, da mu bo tovarišica in pomočnica v življenju. Poročal je mladi par nevestim brat čg. Miloš Čarf, kar je dalo poročnemu obredu posebno pristrčnost in slovesnost. Ker sta družini ženina in neveste daleč naokoli dobro znani in čislani, ker je posebno predstavnik nevestine hiše g. Joža Žerjav vsepovsod priljubljen mož, si lahko mislimo, da je bila svatba nadvse dobro obiskana in je vladala med svati najpristrčnejša zabava. Bilo srečno!

Šteben v Podjuni. Že dolgo vrsto let smo se Štebjani ponašali s tem, da smo imeli v svoji sredi najstarejšega občana globaške občine; bil je to Lenart Dumpelnik, ki je dočkal 89 let in 10 mesec življenja. Zanimivo je, da še ni imel sivega lasu na glavi. Dne 1. julija smo spremili rajnega na njegovi zadnji poti. Na grobu mu je zapel žalostinko domači cerkveni pevski zbor. Ker je bil pokojnik zvest svojem slovu, narodu vse svoje življenje, zato mu je slov. požarna bramba izkazala zadnjo čast. Bodi mu lahka slovenska gruda, ki jo je tako goreče ljubil.

DRUŠTVENI VESTNIK

Globasnica in Globašani. Pod Peco so praznovali srebrni jubilej izobraževalnega društva; spored je bil pester: govori, deklamacije in igra „Dom“. Tedaj se mi je zahotelo, da bi bil Globašan, kakor oni fant zagorelih lic ob pevski mizi v društveni dvorani, ki je imel na klobuku pripet nagelj in si mu s čela lahko bral zavest, da je tudi on član globaškega izobraževalnega društva, in zaljubil bi se v ono dekle s črnimi lasmi, kateri si z oči videl njen ponos društvene članice. Vrli predsednik Lojze, znoj si je brisal od skrbi in truda, in posrečeni društveni praznik je deloma njegova zasluga. V svojem pozdravnem govoru je očrtal tudi društveno preteklost, ki govori o trdih žuljih in napornem delu, omenil ustanovitelje globaškega društva — videl sem jih med gledalci v dvorani vse te naše korenine starega kova — in h koncu obljubil, da bo odborov interes, imeti močno in enotno društvo na zunaj, agilno in živahno na znotraj. Čg. dr. Zeichen je zopdravil navzoče v imenu S. K. S. Z. Globoko zamišljena je bila njegova beseda o delu vsepovsod v društvu in življenju in v tej zvezi je orisal igro „Dom“, to visoko pesem dela in ljubezni do doma. Govornik iz Roža je častil društvu k njegovemu jubileju v imenu Kluba koroških slovenskih akademikov ter v imenu šentjakobskega izobraževalnega društva, omenil v kratkih besedah bistvo naših prosvetnih organizacij in njihove temelje: slovenstvo in krščanstvo. Vsi ti govori in izvrstno uspele deklamacije mladih Globašank so bili tiha želja in prošnja, da bi društvo procvitalo kot dozdej — ja, Šentjakobčani, nekaka tiha konkurenca vam je to in gre se za prvenstvo med društvi na slovenskem Koroškem! Jalenov „Dom“ igran je bil prvovrstno, krčmar — Lojze — na mestnem gledališču bi lahko nastopil, mati na Trati — Ivanka — pri mamici si se učila ljubezni in nastopa, Tine, Mirko, Tončka in vsi vi ostali, dobro ste rešili vaše vloge, in tudi Rožani se imamo učiti od vas. Brez skrbi se

lahko prikažete na rožanskih odrih kot gostje in v vašem nastopu vas bo vzljubila cela dolina. Pa vaše pevce! Še nekaj sem videl v Globasnici. Interes do našega dijaštva je bil to, ko so popraševali po znanih jim študentih, po njihovem življenju in študiranju, interes do dijaštva je bil, ko so kupovali razglednice našega akademskega kluba. Globasnica, nisi zadnja med koroško-slovenskimi vasmi!

ZADRUŽNI VESTNIK

Hodiše. (25. občni zbor posojilnice.) Dne 29. junija je imela posojilnica svoj občni zbor in obenem spomin na 25letno delovanje. Po končanem običajnem sporedu se je podnačelnik spominjal 25letnega posojilničnega delovanja: izrekel je zahvalo in obljubil časten spomin onim možem, ki so pred 26 leti spoznali velik pomen posojilnice za kmetstvo ljudstvo ter jo ustanovili. Od prvih odbornikov že krije zemlja Jurja Drešl, pd. Drešla, Jakoba Sabotnik, pd. Dvornika, Jožefa Spendu, pd. Kovača, Franca Aichholzer, pd. Falačnika, Tomaža Robas, pd. Lindla in Ignaca Šavarc, pd. Erbovčnika; Matevž Kompoš in Anton Habich pa sta še odbornika, od teh Anton Habich kot načelnik. Kolikim so ti pomagali s posojili in koliko ljudi so navajali k varčnosti, je pokazal pregled čez 25letno delovanje. Zato čast in zahvala tem odbornikom! Prometa je posojilnica imela do leta 1920 1,311.549 K, od 1921 do 1924, to je v padcu valute, 33,309.000 K, od 1925 do 1927 pa 149.000 S. Letos ima posojilnica že prometa 50.000 S (pol milijarde kron). Velika dobrota posojilnice se vidi posebno v tem, da za vloge daje višje obresti (6%) kakor v Celovcu in za posojila zahteva nižje obresti kakor drugi denarni zavodi, samo 8%, da tako vsem pomaga najbolj ko more, a zraven še plačuje visoke davke od vlog. Zato nalagajte vse svoje prihranke v domači posojilnici, da more tem več domačim prosilcem pomagati s posojili!

GOSPODARSKI VESTNIK

Sefa deželnega kulturnega sveta dne 18. majnika.

Pašniki onstran laške meje.

Laški konzulat je poslal na kulturni svet dopis, v katerem pravi, da so zilijski posestniki sami krivi, ako imajo sitnosti z laško oblastjo radi pašnikov onstran meje. Bajc se ljudje ne drže predpisanih določb.

Msgr. Podgorc vpraša, kakšne so te določbe, more biti bi bilo mogoče posredovati?

Ferlič: Laške oblasti pravijo, da ljudje svojo živino, ki jo hočejo spraviti na pašnike onstran meje, prepozno naznanjajo. A ni tako, ljudje so tri tedne poprej naznanili, a zopet ni bilo na mestu laškega živinozdravnika. Največ težave dela določba, da morajo ljudje menovati in plačevati poroka. Naj si kulturni svet prizadeva vplivati na vlado, da se pri prihodnjih trgovinskih pogajanjih te določbe spremenijo.

Škoda po slani.

Labudska dolina je od slane posebno hudo prizadeta; v Gornji Koroški sadje ni še cvetelo, zato pa je tamveč škoda na travnikih. Stopilo se bo k ministru, da se kolikor mogoče pomaga, a je škoda tolika, da se kaj zdatnega ne more storiti. Škodo bodo dognale občine in kmetijske podružnice.

Širjava koles.

Trgovski in obrtni zbornici se je pisalo, naj opominja kolarje, da izdelavajo kolesa po predpisih, ker se naprej dogaja, zlasti v Labudski dolini, da imajo kmetje preozka kolesa, s katerimi pridejo na državno cesto in se kaznujejo.

Varnostne naprave.

Potem se je tisto zbornico prosilo, naj obvesti varne za stroje in trgovce, ki stroje prodajajo, da že oni pridenejo strojem predpisane varnostne priprave, da ne bodo kmetje kaznovani, ali da ne izgube pravice do zavarovanja zoper nezgode, če se kaj pripeti.

Nezaupnica davčni oblasti.

Sattlegger predlaga nezaupnico davčni oblasti, ki kmetom nikakor ni naklonjena. Razmere so na kmetih veliko slabše nego ona sodi, priča temu je rastoče zadolženje. Zlasti se mora obžalovati, da se lesne prodaje, ki jih mora posestnik izvršiti, da plača

primanjklaj pri pospodarstvu, kakor dobiček odačujejo.

Skrb za kmečki gozd.

Poroča Meier: Za gospodarske potrebe je bilo na razpolago 178.000 S. S tem denarjem so se širili gozdni vrti, novi taki vrti so se naredili pri Celovcu in Velikovcu. V Železni Kapli so si posestniki sami priredili tak vrtec. Gozdne vrte se je napravljalo tudi pri šolah, ali brez posebnega uspeha. Splošno so bili uspehi lepi. Za pogozdovanje se je dalo podpor 7110 S. Za male posestnike, cerkve in nadarbine so se delali gospodarski načrti za razumno porabo gozda. Za popraviljanje starih potov in napraviljanje novih se je dalo 31.000 S. Ta znesek se je povečini porabil za okraj Spital, napravil pa se je tudi pri Pečah pot v graben. 1000 S se je namenilo za poizkuse in se je začelo pridelovati mecesno smolo in terpentini: do zdaj se je mislilo, da se s tem škoduje drevju, ali menda ni tako. In sploh so odležni kraji kakor na Biatnici, kjer lesovina ni nič več vredna, ko je spravljane predrago: v takih krajih naj bi se pridelovala smola in bi ta dala več dobička nego les. Gozdni vrti v dezeli so premajhni, zato se je iz njih letos dobilo le 3 milijone gozdnih sadik, 2.1 milijonov se jih je meralo naročiti od drugod. Ljudje so sadike pravčasno dobili, v višjih legah se jih še sadi. Potem se je kmetom dalo izvežbanih ljudi, ki so jim dajali pri nasajanju potrebnih navodil. Kupilo se je tudi 500 motik, ki so se za pol cene po 2 šilinga ljudem odajale, da se nasajanje vrši hitreje in pravilno.

Schumy: Kmečko gozdno gospodarstvo mora skrbeti, da se posekanja čimprej zopet nasadijo in se kmete pouči, kako naj skrbijo za gozd. Gospoda že sama skrbi za svoje gozde. Število gosdarskih uradnikov se je že pomnožilo od 12 na 20 ljudi. Pred vojno jih je bilo 25. A zdaj se to osobje ne more povišavati, ko mora vlada nastaviti nov načrt za uradniške službe; zdaj se ne more zahtevati, da se število množi. Izhod bi fe našel, ko bi te uradnike prevzela država.

(Dalje sledi.)

Tržne cene. Celovec, 12. VII. Živina: vola 1,10—1,30, plemenske krave 1,20—1,50, pitane krave 0,80—1, pitani prašiči 2,30—2,50, plemenski 1,80—2,20 S za kg žive teže. Žito: pšenica 44, rž 42, ječmen 40, ajda 38, koruza 40, grah 120, leča 140, zelen fižol 60, krompir 35 g za kg. Sladko seno 14, kislo 9, slama 8 S za meterski stot. Goveja mast 6,80 S, sirovo maslo 4,80—6 S, prekajena slanina 4,50, sirova slanina 3, svinjska mast 3,40, smetana 2,40—4 šilinge, melko 44—46 g, skuta 1,40 S za kg. Jajce 16 g.

RAZNE VESTI

Drobne vesti. Naš parlament je zaprl svoja vrata in poslal narodne poslance na počitnice, ki trajajo do konca avgusta. — Od 1. septembra dalje se odpravi potniški vizum med našo državo in Japonsko. — Jesenski dunajski velesejem se vrši od 2. do 9. septembra. — Občinski tajnik v Neusiedl am See je poneveril 44.600 S. — Nemčija: 200 članov nemškega turističnega kluba, ki so potovali v porenjskih krajih, je zbolelo na zastrupljenju, ki je v zvezi z zaužito ribo, ki so jo izletniki jedli na nekem banketu. 2 ženski sta že umrli. — V Berlinu je bil krščen Zeppelin L. Z. 127, ki ima 235 metrov dolgo in 33,5 m visoko zrakoplovno telo, ki more sprejeti v se 105.000 kubičnih metrov dvigalnega plina. — Ostale države: V bližini Katovic so našli otroci na polju granato in se igrali z njo. Granata je eksplodirala in ubila 8 otrok, 14 pa ranila. Pred par dnevi je prišlo v istem kraju na isti način 6 otrok ob življenje.

Elektrotehnik

v Celovcu sprejme takoj učenca z dobro šolsko izobrazbo. Naslov pod „I.F.“ na upraništvo lista.

Iščemo

izvežbanega zastopnika proti visoki proviziji in stalni plači. Tudi začetniki se sprejmejo.

Bankgeschäft Friedrich Knoll,

Wien IV., Argentinierstrasse 29/7.